

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор
на пів року 10 кор
на чверть року 5 кор
на місяць 170 кор

За границю:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Посидноке число по 10 сот.

РУСЛАН

»Виреш ми очи і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віра не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Руселанових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбрового (Хорунщина). Експедиційні місцеві в Агенції Соколовеного в пасажи Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані тільки від порта. — Оголошеня значайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Чи буде залишена обструкція?

(X) Ся темà не перестас бути предметом обговорю іменно з огляду на недалеке відкрите державної ради.

В тій справі пишуть з добре поінформованого жерела до Conserv. Congrespon. ось що:

»Є се за далеко посунений оптимізм, наколи говорять про спроможність державної ради до позитивної роботи, яко про певний факт. Така певність може довести відтак до розчарованя. Певним є лише те, що міністер-президент др. Кербер відступив від свого заміру висловленого підчас подорожи по Галичині, що думає уладити ся яко «куратор держави», і рішив ся війти в пересправу з чеськими послами. Чеські послы знов готові усунути всі непорозуміння з минувшини і радо причинити ся до того, щоби настали ліпші відносини між ними а правительством. Отже о стілько вступні услівя є корисні.

»Однакож наколи др. Кербер заявляє, що по обнові кабінету курс єго політики в нічім не змінив ся, то в тім була би указка також для Чехів, щоби они також нічого не зміняли в своїм курсі. Але тут уже ніхто не буде чіпати ся слів і длятого загально думають, що до почину сесії парламентарної по обох боках будуть зроблені конкретні кроки, котрі би довели до упорядкованих відносин в державній раді. Чеські послы не вимагають нічого неосязного, нічого несправедливого; справа за раз прояснить ся, скоро буде їм дана нагода, висловити свої погляди в певній формі.

»А се буде конечним для правительства. Між новим міністром чеським а парламентом мусить бути утворена звязь, а се конечно треба зробити, щоби на оба боки витворити певне положенє. Як довго до сего не дійде, було би передчасно говорити про залишенє обструкції в державній раді.

»Пятилітна борба, вимагала тільки жертв, не може бути нараз застановлена, поки не буде дана певна порука, що ціна, о яку її ведено, буде бодай що до головного змісту обездечена. В тім дусі треба розуміти також недавні наради молодоческого виконного виділу. З неділі будуть чеські послы уже у Відни і в мірдайнних кругах потвердять, що се відповідає правді і дійсности.

Мартирольогія „Січий“.

Интерпеляция пос. д-ра Евг. Олещицкого і тов. до правительства, внесена на засіданю сойму дня 3. падолиста 1904.

(Дальше).

Та вже перед тим пробували наші адміністраційні власти єще в инший спосіб спинити розвій січових товариств. Так видали они по всіх повітах, де суть «Січи», указ, закаузючий ношеня лент з написами «Січ», а надто уживаня пря виравах топирців, хоругов і т. д., а п. Заграднік поправив ся єще в той спосіб, що закавав навіть носити Гуцулам бляшану звязьку з написом «Р. П.», котрі вже очевидно нічого з «Січами» не мають спільного. Річ очевидна, що коли би носили білі «orzelki» та «rogonie», котрих навіть урядники косівського староства у-

живають до прикрашеня краваток, то против сего п. Заграднік та єго «Jutumfacki» комісар Тишковский певно нічого би не мали. Отже нема сумніву, що і той указ є явним зломанєм закона о товариствах. Розуміє ся, що і против закаузу ношеня відзнак віднесено в свій час рекурси, на котрі ц. к. намісництво не дає ніякої відповіди.

Щоби схарактеризувати стан правний, який панує в косівскім повіті подаємо тут отсю вязанку фактів зібраних на місци, додаючи, що факти, пря котрих нема поданого часу, відносять ся до мая с. р. а головни до нагінки за відзнаками січовими.

Дня 25/9 1904 на самий храм в Ферескули пали в корчмі в часі служби Божої жандарми Пушка і Соха з Гринєва в товаристві війта Михайла Рубчука і єго заступника Андрія Тимочка. — Коли війт виходив з коршми, побачив ленту на Івані Дутчаку кошовім з Копятина (на Буковині) і моргнув на жандарма Пушку. Сей в асистенції другого пьяного жандарма Сохи здохмив з Івана Дутчака ленту. Оба жандарми були поза службою. Сьвідки: Варвара Татянюк з Довгополя і Варвара Козлан з Ферескули і Олекса Дровяк Дмитра з Голов.

По храмі пішли знов оба ті жандарми до шинку Сімхи Маєра в Ферескулі і пили тут в товаристві Гафії Гордієвичевої, жінки Михайла, і Софії Драбчук, жінки Николая. Около год. 11. в ночи поутікали обі ті любаски. Жандарм Пушка пустив ся за ними та не дїгнавши стрітив Панасія Виліча вє Грищука з жінкою і хотів у него жінку відбити. »Ти сякий-такий! Ти звідки йдеш? То моя жінка іде з тобою! (Пушка не жоватий — крикнув жандарм. — »Пане! — сказав Гуцул — то жінка моя а не твоя!« На се добув Пушка шаблі і став Панасія Виліча бити плазом так, що ледви живого пустив. По тій

Письменьська спадщина бл. п. Костя Горбала

подає Ол. Барвіньский.

Вїзд на посаду.

(Дальше).

Kto to? kto to? запитала скоренько, ледво з профілю зуздівши панна-відліток у старшої товаришки.

Et — jakiś stary... szpak, відговорила нерадо старша.

Ну — то є інтересно пізнати ближше; шпакни говірки а... і сьмішні, можнаб убавитись.

Цц! от знов іде — заговорила перша — блондинка з синім очком як живого голубчика... Але скоро і погамувалась — бо як раз наблизивсь чужосторовний, і око в око зирнули на себе, але не біловолоса з шпаком — противно тонка, гнучка шатинка з пивними очками, темними бровами і носиком як огирочком відцвитим.

Чужинець але не задивлявсь довго на ту довгу, темно-каштанову косу. Мабуть не любувавсь він в косах того цвїту — по перше, що не вірив він в тревалість їх цвїту-краси, бо не над одним він чудувавсь, не з одного «ідеального» образу скрутельчик він переховав — не один оригінал майже в єго очах зблід — пояснішав. Проте він сего не думав і правди сієї до

себе не приміряв. Знав він справді об тім, що каже широко знана пословица — »до пятнадцять не учен, до двадцять не умен...« і що, поки »посаду« получил — призволено єму височайше veniam aetatis; але прийшов він в положене просити о veniam перший раз, доси не почував потреби тої диспенси.

Розглядаючись без розумної цілі і сам не знав, кого або чого він очікував. Може якої доброї, знакомої душі, щоб на вступі на нове »поприще« про місцеві відомости розпитатись, щоб поорієнтуватись що до квартири, реставрації, послуги домашної, а то тим скорійше, щоби довго не годувати своєю кровню блощиці в плюгавім якім маломіскім »готелю«.

Проходячи близько красавиць, щосьмо їх перше пізнали, глишнув ще раз мимовольно оком мов блискавкою з одної на другу, і... що правда призадумавсь щось недбало; мабуть добачав у обох виспу, благороднійшу расу-породу; і начеб сам здивований, що він, такий знаток краси, не дозрів сього з першим поглядом, кинув значущо головою в зад — звернувши до того свое споловіле лице в тричверти профілю до заманчивих красавиць. Колиб го хто спитав: А що, котра з них гарніша? Він такий би не спромігсь на рішучу одінку; може і сам про те себе запитував, та... місто відповіди — миготіли перед його очима... душі, пересувались мов в калейдоскопі, одні других закриваючи то лазурові очка, з мягким-ніжним промінєм, закрадаючи ся до душі тихо, то зрадливі пивні з чудовою опра-

вою під темними бровами-аркадами, клясично випуклими.

Відійшовши кроків кільканадцять від вихідної брами, закурив папіроску, кивнув на жидка-фіякра і тільки що хтів сісти на однокінний візок, почув з проволоком виголошені слова: »Дай нам Боже почтеніє!« Оглянувшись, когоб ту знакового Бог зіслав як спасителя, бо дійсно зробилось вже скучно, не маючи з ким через кілька годив балакати, пізнав старого дивака, з котрим здалека вже був знакомий, а тепер мав з ним разом служити.

Щож? маєте вже квартиру? запитав знакомий. — Ні, не маю, ще сказав приїзжий. Треба буде пошукати, а тимчасом приміщусь де в якім заїзді. А чи дорого тут? Бо, бачите, чоловік мусить завестись новим господарством, то і треба глядати, щоби кінці до куни сходились.

— Ну так собі, дорого-недорого, звичайне як у нас. Але чей вистарчить, що будете побирати. Ви, та я вас знаю, ви належите до продуцентів не до консументів; а кождий продуцент працює, лиш щоби жити, не бавитись, тай має до волі, коли єсть мандибурочка, молоко, огирок... мені з тим добре, можно навіть який грошик на бік відложити.

Бесіда зійшла очевидно на предмет жизненний, мало що не порушено другої пекучої справи, котра так легко в розговорах, чи то в будь-день, чи в свята, самохїть проколюєсь, іменно про довги, кілько хто — байдуже о те, кому — винен, та добре, що жидок вже петер-

авантурі пішов жандарм Пушка і став бити у вікна Дмитра Кішляка з Ферескулі. Паний не міг трафити до хати своєї любаски Софії Драбчук, котра в сусідстві мешкає. У Дмитра Кішляка був в гостях Василь Сливчук, син Стефана, і він чомо жандарма сего запитав, чого він хоче. Жандарм Пушка у відповідь добув шаблі і став бити нею Сливчука. На крик Сливчука вибіг з хати Іван Кішляк син Онуфрія, Дмитро Кішляк і Василь Кішляк Івачкові і стали опам'ятувати жандарма, щоби не збивав невинного чоловіка. — «Я его мушу убити!» кричав мов скажений жандарм Пушка і нагнав ся до грудий Василя Сливчука шаблею, перетяв сорочку і скалічав груди. Гуцули тримала жандарма і не дали губити невинного чоловіка. Жандарм Пушка утік і став шукати свого приятеля Соху, здаєсь, до помочи.

Іншим разом той Броніслав Пушка будучи в службі повернув до шинку Янчула Шера в Яблонци, казав собі дати окрему комнату, запровадив туду Гуцулку, а коли один Гуцул заварав у вікно, Пушка вийшов і набив его. Сьвідки: Сенька Легіштан жина Николи, Ілак Федірчик Юри, Петро Рубанек Михайла і Олекса Моканюк, всі з Яблонци. — Дня 16. червня 1904. упив ся жандарм Броніслав Пушка разом з другими жандармами, а відтак ідучи били ся дорогою. Сьвідки: Марія Палениця жинка Дмитра, Настя Легіштан жинка Дмитра і Юрій Малищук всі з Яблонци. — В марті 1904 була Марія Комаха, жинка Юрія з Яблонци, власне недавно по породі. Броніслав Пушка будучи в службі прийшов до неї до дому, виволік її до сінні і там знаслював її. Сьвідки Ігнат Комаха, Лесь Мозаняк, Юрій Комаха і Семен Федірчик Юри з Яблонци.

В маю 1904 найшов на Дмитра Малищука жандарм Пушка в товаристві війта і поліція Танасія Дронка з Яблонци. Жандарм домагав ся від Малищука ленти, а коли сей не хотів послухати, змусив его до віддання ленти грозями, що буде его вести скованого до Коломиї до криміналу на его кошт. Тогож місяця подирав жандарм Пушка, що йшов з війтом, Козьму Паливицю і завернув его до хати з домаганем віддання ленти. Коли Паливиця збороняв ся се зробити, сказав жандарм, що потрафить его змусити до сего, бо має на то ланцюжки й гвер і став бущурати по цілій хаті, так що Паливиця змусений був віддати ленту. Від Паливиці пішли до хати Николи Легіштана в Яблонци і там стали кричати так, що жинка Николи мусіла аж відхорувати зі страху. Забрали тут також ленту. Сьвідок: Сенька Легіштан з Яблонци. Дальше пішли всі до Олекси Федірчука в Яблонци і там перебушували цілу хату, взяли ленту і поперестрашували криком жинку й діти Федірчука. Сьвідок: Анеа Федірчук жинка Олекси.

целиний спитав гостя: Ну, прошу пана ідемо?... де маю пана завести? Знакомі розпиралась, старий подав три пальці правої руки, неначе побоюючись, щоби товариш по службі урядовій, в котру вступає, не стягнув ему зручно перетина; острожність вельми похвальна, практикована — як доси достерігав писател — у старших чиновників, холосних (веконатих) совітників, професорів і директорів — рускої народности. Такийж категорії причисляєсь і наш старий дивак, тільки що розпирцавий ся з нашим пів-героєм. Скривившись трохи на бік, начеб утроба-печінка з другої сторони одно рамено в гору підсувала, приновляв він до тої неправильности в статурі і цілу ходу, держачись ніби прямо, скрутивши однак тулуб тіла від пояса зачавши під кутом яких 30°—і через те виглядав, як колиби не живіт — вродім невидатний, або груди, але один бік наперед ніс. Хто го знав ближше, як автор го знає, угадав би легко, з якими гадками-думками він від воза відійшов, з якими до хати повернув.

(Дальше буде.)

— Поправки похибок у фейлетоні. В ч. 243 на 1-ій сторони в 2-ім стовпці замість Johanna Sebal має бути Johanna Sebus. На 2-ій стор. в 2-ім стовпці зам. Ziewinia має бути Ziewonia. На 2. стор. в 3-ім стовпці зам. Skorodracko-го має бути Skorodrack-ого.

З початком червня прийшов жандарм Пушка з війтом до Василя Паливиці, однак не застали его дома. Жинці казали отворити комору. Під час коли она шукала ключа, грамали они в двері від комори, мало аж не розломали. Аж як жинка найшла ключ і отворила їм, вийшли оба до комори і стали тут все розкидати шукаючи ленти. Сям нападом перестрашила ся жинка так, що кілька ночий опісля схоплювала ся зі сну мов несамовита. Сьвідок: Евдокія Паливиця з Яблонци. Тогож дня запровадив війт і жандарм Пушка Дмитра Балицького з Яблонци до хати і змусили его віддати ленту. Дмитро Балицький зі страху розхорував ся. Сьвідки: Анна Бисняк і Танасій Паливиця з Яблонци.

Дня 27. вересня прийшов жандарм Панчик з Жаба в товаристві одного поліція і побережника акційного товариства до Николи Гінсецького в Жабу і казав, щоби признав ся, де подів крадене дерево акційного товариства. Сей чоловік не міг того зробити, бо і справді дерева не крав. Тоді жандарм повів его за хату і став его тут так сильно бити по лицю, що той мусів се дві неділі відлежати. Сьвідки: Анна Гінсецька жинка Николи в Жабу.

Жандарм Гриняк з Устерік казав на почті в Устеріках: «Trzeba wyrzucić połowę Rusinów, to wtenczas będzie dobrze». Се говорив зі злости на «Січи». Сьвідки: Станислава Вісьневська з Устерік, Урбановський побережник з Устерік, Шмель Кравтгамер з Устерік і Лесь Кречуняк зі Стебного.

(Дальше буде.)

Політичний перегляд.

Інсбруцка справа наробила чимало квасу у внутрішніх відносинах Австрії. «Політика улиці», яку зачав віцебурмістр міста і посол до державної ради др. Ерлер з цілою брутальністю, не тільки найшла рішучу опору в правительстві, але і визвала завзяту реакцію у Італійців, ба навіть полудневих Славян. В Триєсті відбули ся італійські демонстрації, ба навіть повторили ся ті самі побої і зриване німецьких вивісок, як се вчинено в Інсбруці з італійськими. В Медіоляні та інших містах Італії не лише студенти, але і ширша публіка демонструвала против всенімецького вандалізму. В Інсбруці магістрат віддав поверх 700 італійських робітників, зайнятих в своїх підприємствах, там агітує ся за економічним страйком против Італійців, які вже в більшій часті і так мусіли уступити з Інсбрука, а очевидно те саме стане ся і з Німцями в околицях, заселених переважно Італійцями. Борба, ся національна беззглядна борба перенесе ся і до державної ради, а др. Ерлер заявив, що вже на пернім засіданні «почислить ся» з-дром Кербером.

У французьким парламенті збула ся на днях велика буча з причини чинного зневаження міністра війни Андре одним з послів. Притоку подало до сего відношене правительства до вільномулярської льожі, яка завела була приватну шпіонажу офіцерів що до їх республіканських пересвідчень. Не могучи в инший спосіб наклеїти ініціаторів сего негідного новедення, супротив соціально-республіканської більшости, апробуваної становиско міністра війни, член демократичної меншости деп. Сіветон приступив до міністерської лави і ударив міністра з обох сторін по лицю так сильно, що той попав в обмороки. Після сего ціла палата пішла з собою на пастуки, видирано собі бороди, підбивано очи і шарпано одіж Сіветона вивела сторожа насильно з палати.

Не лише діяло ся в іспанських кортезах, де також приходило до бійки на пастуки після найпоганішої лайки Ба і в Угорщині настали в соймі дуже бурливі дні, спричинені твердим наміром президента гр. Тіси, перевести реформу регуляміну в напрямі унеможливлення обструкції. Взагалі парламентарне жите Європи виказує потребу ґрунтовної реформи.

В Фінляндії скінчив ся процес ген. Шавмана, батька убійника Бобрікова, і виказав, що увязнене сего старця не було безпідставним. Шавман, котрий, вислуживши в армії, пішов на пенсію в ранзі генерала і займав високе достоїнство в фінляндським соймі, заходив ся коло

того, щоби зорганізувати у Фінляндії оружене повстанє в цілі прилученя її до Норвегії. При ревізії найдено у Шавмана списе всіх стрільців-добровольців в цілій Фінляндії, які під проводом вандрівних інструкторів вправляли ся в стріляню і воєнних відомостях та організували ся в військові кадри. З сего можна тільки пересвідчитися, як глибоко вкорінений у фінляндським народі антагонізм до російської держави.

Вибір президента Союзних Держав в Америки вже майже порішений. Демократичний контркандидат Паркер вже навіть ґратулював щасливому свому суперникови республіканцинові Рузвельтові будучої побіди. Щоби зрозуміти сю певність, хотій еще не переведено самого вибору, треба узгляднити спосіб переведеня вибору на президента Союзних Держав. Що чотири роки в першій вікторок листобнада, вибирає кожда зміж держав, що входять в склад Унії, через загальне, безпосередне голосованє стільки виборців, чи там членів електорської колегії, кілька представителів має в палаті послів і в вешингтонським сенаті. Отже не кожда держава вибирає однаке число електорів: одна менше, друга більше. В першу середу грудня зізджають ся електори в столиці своєї держави і голосують картками на президента і віцепрезидента Унії. В сїм році се голосованє відбуде ся д. 7. грудня. В другу середу лютого сл. року відбуває ся в столиці цілої Унії с. в. Вешингтоні обчисленє надісланих зі всіх провінціоальних столиць електорських карток. На тій підставі відбуває ся оголошенє вибору. В теперішнім виборі взяло участь 15 мільонів правиборців, а хотій Рузвельт позискав знатну більшість, то ся абсолютна більшість не давала би еще певности вибору, котрий зависить від скільких електорів, але що за Рузвельтом і его політикою стоять найсильніші і найбільше промислові союзні держави, які вибирають більше електорів, чим другі, то в данім випадку вибір дотеперішого віцепрезидента на президента північної Америки не улягає жадному сумнівови.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ. При зміні місяця просимо наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядно о вирівнанє залежлостей та о приєднуванє нам нових передплатників.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В суботу: руско-кат. Зиновія і Зиновії; рим-кат. Мартина папи. — В неділю: руско-кат. Стахія, Наркиса; рим-кат. Покр. Пр. Д. М.

— **3 Ярослава** доносять нам: В неділю дня 6. падоліста съяткувала ярославська Русь своє народне съвято. По довгих заходах невтомимих одиниць, котрих імена годі на разі подати, засновано товариство «Руска Бесіда». Небогато є тої рускої інтелігенції в Ярославі, але всеж і тотя представляє таке число, що може жити своїм питомим житєм і не тиняти ся по чужих хатах. Серце раділо, коли побачило всю ярославську Русь зібрану в своїй хаті. Збори зачали ся о 6. год. вечером вступною бесідою професора Яніва, котрий попросив на предсідателя зборів Впр. о. крилошанина Ів. Хотинецкого. О. крилошанин в довшій бесіді зазначив свою радість, що се товариство засновало ся в Ярославі і визнає молодшу Русь до витрєвалої праці на поли народнім. Відтак говорили делегати з мазурщини і оден відпоручник перемискої громади п. Людкевич, але і то вразно зазначив, що нікого не заступає. Перемиска громада обіцяла численно приїхати, але і на тім скінчило ся. Опісля вибрано картками виділових товариства. До виділу вийшли: Впр. о. крилошанин Хотинецкий, яко голова; п. Йос. Янів, заступник голови; о. В. Лициняк, писар; п-а З. Кишакевич по резигнації п. Стецяка, яко скарбник; п. Ан. Стрийский, господар; п. М. Гординський, контролор; о. В. Терлецький, бібліотекар. Вкінці належить ся зазначити, що товариство має просторі три кімнати, прикрашені портретами руских писателів. Перші збори закінчили ся танцями, на які прибуло кілька патріотів з провінції, і протягнули ся весело далеко поза північ. — Д.

— **† Константин Пірожинський,** радник ц. к. намісництва і адміністративний референт ц. к. Ради шк. кр. для народних шкіл, упокоїв ся по короткій недужі в 47. році життя. В покійнику стратила Рада шк. кр. не лише знаменитого урядника, але також вельми предметового референта, котрий визначав ся незвичайними прикметами благородности і в нинішніх обставинах

не бегко буде ту страту заступити. Покійник недавно ще спорудив друге видане збірника шкільних законів і розпорядків в обсягу народних шкіл і семинарий учительських, котрий є великим цінним підручником інформаційним для всіх, що мають яке небудь діло з народним шкільництвом. Похорони відбудуться в суботу 12. листопада о год. 3-ій по полудні з Ринку ч. 4. на личаківське кладовище. Вічна йому пам'ять!

— **Вчорашні вечорниці з танцями** на дохід Рускої Захоронки у Львові в сали Народного Дому повелися надсподівано гарно. Мимо непогоди прибуло також багато гостей з провінції, передовсім немало гарних панночок. Забава вповерх 60 пар під проводом акад. В. Шухевича і В. Іванця тревала майже до білого дня.

— **3 Тернополя** доносять нам: Товариство Чит «Просвіти» в Микунинцях устроює в неділю д. 13. с. м. в сали Міщанського Братства в Тернополі аматорське представлення: «Арендар в клопоті», комедія в 4 діях М. Білянського (перший раз на сцені). Попередять: Співацка Добраніч (хор), муз. М. Білянського, Огні горять (хор), муз. Боробкевича. По представленню відбудуться танці. Ціни місць: Крісла I-рядні 2 К, II-рядні 1 К 50 с, III-рядні 1 К, вступ на салию 80 с, на галерію 40 с; селяни і студенти платять половину. Початок точно о год. 8. вечором. Дохід на бурсу філії «Просвіти» в Тернополі.

— **3 Перемишляна** доносять: В неділю дня 13. с. м. о год. 7½ вечором в сали касина в Перемишлянах відиграє тов. аматорів з Глинин драму М. Старицького в 5 діях «Ой не ходи Грицю на вечерниці». Ціни місць: крісла по 2 К, в двох послідних рядах по 1 К 50 с, партер 1 К. По виставі забава з танцями.

— **3 Вашовець н. Ч.** доносять нам: Сходина ставівської філії «Руска Школа» відбудуться в Вашківцях н. Ч. дня 20. листопада с. р. о год. пів до 4. пополудні в мужескій школі з отсим порядком дняним: 1) Отворене зборів (тов. надучитель Данчул). 2) Справа організації руского учительства в тов. «Самоміч» (тов. надучитель Руснак). 3) Причини лихої фреквенції в народних школах і спосіб її управильнення (тов. учитель Герасимович). 4) Задача повторної науки в народних школах і успішне її веденє (тов. надучитель Купчанко). 5) Вільні внесенє. — По сходинах відбудуться в касиновій сали великі вечерниці з танцями получени з живим днявником під редакцією др. Осипа Маковєя і співучасти визначніших писателів; вступ 2 К від особи. При сій нагоді просимо численно вписуватись в члени товариства пересилаючи дотичну заяву на руки писара тов. п. Івана Герасимовича учителя в Вашківцях н. Ч., а членські вкладки на руки касиєра тов. п. Олександра Барбіра надучителя в Кабині, п. Драчинці. — *Виділ ставівської філії тов. «Руска Школа».*

— **Для Львовян.** З кругів молодіжи одержуємо до поміщення отсю оповістку: На вечерниці з танцями, які устроює завтра (в суботу) в великій сали «Бесіди» тов.-о «Кружок українських дівчат» будуть аранжувати самі товаришки О. Я. і О. Ш. Хто проте цікавий побачити сю новість і не танцював еще, коли жінка аранжує, то нехай спішить завтра на вечерниці. Для жоватих осібні льожі устроєно для обсервації. Передусім сподівані соколики, що вже від довшого часу вздыхають до керми жіночої, тут будуть мати нагоду набрати досвіду. Початок о год. 8. точно. — *Приклонник жіночої еманципації.*

— **В справі науки аналфаветів** оголошує п. В. Равлюк, що підручник для науки аналфаветів вже готовий і що з кінцем сего тижня буде розісланий всім тим, що собі его замовили. Друк опізнився через те, що всі друкарні у Львові тепер переповнені наглими і великими робстами для сойму. Підручник wraz з движимою азбукою висилає ся в міщій коробці картонової по ціні 1 К за комплет без оплати почтової; оплата виносить 20 с. за примірник, рекомендована посылка коштів о 25 с. дорожше. Замовляти треба у автора п. Василя Равлюка в кравів видлі у Львові.

— **Пожарний «Сокол» в Коропці**, буцацього повіта, засновано на статуті львівського «Сокола». Статут вже затвердило ц. к. намісництво.

— **Осторога перед еміграцією.** Міністерство справ внутрішних вислало письмо до намісництва у Львові такого змісту: Після наспівних вистій, будуть певно роблені в найблизшим ч. сї заходи, аби звербувати австрійських робітників до копалень золота в републиці Еквадор. З огляду на те, що нема ніяких певних вистій, яка доля же звербованих робітників в тих копалнях і що Австро-Угорщина не має ніякого консулярного заступства в републиці Еквадор, міністерство справ внутрішних остерігає як найгорячіше перед еміграцією робітників до копалень в тім краю.

— **Пожари.** В Котім, дрогобицького повіта, вибух огонь дня 24. м. м. о 9. год. рано в хаті Анни Шкитяк і наробив шкоди на 800 К. Причиною пожару була неосторожність. — В Стебнику, дрогобицького повіта, знищав огонь дня 26. м. м. загороду Івана Вариводи. Шкода 1600 К була обезвечена на 800 К. Причиною огню була імо-

вірно хибна будова комина. — В присілку Язи коло Воютин, самбірського повіта, було в сім році в жовтні шість пожарів, з котрих деякі були значніші. Підозріне упало на Стефана Мельничина і Михайла Журину, що підклали огонь, тому жандармерія їх аештувала і відставила до суду. Арештовано також і жінку Мельничина, бо она приповідала наперед, де і коли вибухне огонь.

— **Обманьства з льосіми на рати.** Віденська дирекція скарбу оголосила осторогу перед «Угорским акційним товариством банковим і конторовим» в Будапешті, якого управителем є якийсь Арпад Бальог. До недавна та фірма називала ся «А. Бальог і Сп. в Монахові» і в Будапешті. Се товариство веде продажу льосів на рати під покришкою позичок і депозитів, що в Австрії є заборонене під карою. Дирекція скарбу у Відні остерігає також перед анонсами тої фірми, яка під адресою Льва Ессіа у Відні глядає агентів до продажі «гуртового артикулу». Хоч ся осторога віденської дирекції скарбу звернена до жителів Долишної Австрії, то уважаємо за потрібне подати її до відома наших читачів, бо згадана фірма закинула свої сіти також на Галичину і могла би неодного обманити.

— **Годинник з радом.** П. М. Струт в Лондоні видумав новий модель кишенивих годинників, в якім пружину буде заступати кусник раду і золота стрілка. Сей модель поправив др. Мартіндал і оголосив, що годинник такої конструкції буде йти кілька тисячів літ без накручування. Рад має ту прикмету, що електризує золото, і на тім Струт опер свій винахід. Золота тоненька стрілка, наелектризуює ся дрібним кусником соли раду і притягнена металевою стінкою коробки, в якій міститься, виладовує на ній електричність і знова повертає до раду, аби наелектризувати ся. В той спосіб порунає ся стрілка без перерви і обертає механізм годинника. Славний англійский хемік Вільям Реммає (Ramsay) по огляненню сего винаходу, заявив, що такий годинник може ходити «без накручування» до 2.000 літ, заки треба буде відновити кусник раду.

— **Дрібні вісти.** Вінчанє п. Володимира Огоновского, судового авскултанта, з.п.-ною Анною Чубатівною, дочкою судового радника Антона Чубатого і п.-і Юлії з Малишевских, відбуде ся дня 15. падолиста с. р. о 8. год. вечором в руско-кат. парохіяльній церкві в Коломиї. — Назва почтового уряду в Млаках амінена на Сянки. — Нині падав у Львові перший сніг. — Міска рада Старого Самбора надала тамошному старості, Львови Річому, почетне горожанство. — У Львові помер Ігнатий Цабульський, емер. професор учительської семинарії в Станиславові, в 73. р. життя.

Посмертні оловістки

— **О. Михайло Хомин**, парох в Містках, щирецкого деканата, упокоїв ся дня 5. с. м. в 79. р. життя, а в 52. р. свьященства. В. в. п.!

Наука, штука, література

— **«Руска Хата».** Під сим заголовком — як нам доносять — пічне з Новим роком виходити у Львові ілюстрований двотижневник для руских родин. В нім будуть містити ся оригінальні твори і переклади оповідань, поезій, описи подорожий та популярно-наукові розвідки зі всіх галузей наук. До кожного числа «Рускої Хати» буде долучувати тов.-о «Труд» жіночі моди.

— **Хорватска газета про Русинів.** Під заголовком «Rušini» помістив п. Микола Левицький у фейлетонах 179—281 чч. фіюмекого днявника «Novi list», що є органом посла Бянкінського, довшу розвідку про нашу бувальщину та про невідрадні обставини, серед яких приходиться ся жити нашому народови в поодиноких країнах. Інформованє ширших кругів про нашу долю, коли оно до того вірне і оперте на датах і цифрах — річ, за яку треба бути лише вдячним. Тим більше, що не легко добуває ся місце для таких статей по чужих часописях. Ось і ся стаття має свою історію. «Пробуваючи послідний рік в Тереті» — пише її автор — «мав я нагоду пізнати ближше полудневих Славян, особливо Словінців і Кرواتів і переконав ся, що они по найбільшій часті дуже мало, або й зовсім не поінформовані про наш нарід і що нас силоміцю зачисляють до Великоросів. Отсе спонукало мене до написаня довешої статі. Первісно вислав я свою статтю до органу д-ра Івана Франка «Hrvatske pravo», що виходить в Загребі. Однак др. Франк не уважав навіть за відпорідне мені відписати, а не то друкувати статю. А із д-ром Франком то знова така історія: як розпочала ся російско-япанська війна, то він досить недозначно, заявив симпатії Япанцям, за те панславистичні Кرواتі зробили проти нього демонстрацію, бучуч і здасть ся вибили йому навіть шиби. Опіраючи ся на тій симпатії до Япанців, супонував я, що др. Франк з більшою симпатією від-

несеть ся до української справи і видрукує мою статю. Тимчасом др. Франк потерпівши за Япанців, мабуть не хотів в друге наражати ся за Українців. Се так мимоходом кілька слів про «славянську любов і взаїмність»... Потім удав ся я за посередництвом одного товариша-Кроата до редакції «Novi list-a» і головно його стараням завдячую, що стаття видрукувана».

Телеграми

з дня 11. падолиста.

Відень. Кореспонденційне бюро доносить, що наш цісар вислав телеграфічно президентови Рузвельтові желаня з нагоди сьвітлої побіди при виборах.

Прага. Narodni Listy доносять, що намісника Чех, гр. Куденгового ненадійно покликано до Відня.

Будапешт. В палаті послів угорского сойму міністер гонведів предложив контингент рекрутів на 1905 рік.

Берлин. В тутешних двірських кругах заявили, що нічого там не знають, про зїзд німецкого цісаря з російским царом в Скерневичах, про що заговорила преса.

Париж. Посла Сиветона, котрий ударив в лице мін. Адреа, увязнено.

Льондон. З Тентейна доносять, що Китайці убили французского місіонера в Копантсе над північною залізницею в Китаю.

Льондон. З Канеї доносять, що вчора прибуло до судайского залу 5 кружляків, 8 контрторпедівців і 7 перевозових кораблів з балтійської флотії.

3 галицкого сойму.

Після сильного вражіня промови пос. Олесницького решта вчорашнього, ранішого засіданя перейшла млаво. Ані промова пос. Рутовского, який промовляв до порожних руских лавок, полемізуючи з передбесідником, ані резіме референта пос. Давида Абрагамовча, ані вкінци фактичні спростованя пос. Гломбінського не успіли ні трохи затерти вражінє могутного протесту, який заложив голова руского клубу против польської майоризації.

Перейшовши до подрівної дискусії над бюджетом, палата приняла рубрики: I (репрезентация краю 253.772 К), II (заряд 812.155 К) і III (справи здоровля 3.226.350 К). Засіданє перервано о год. 4.

О год. ½8 зачало ся вечерне засіданє. При рубриці IV, на добродійні ціли ухвалено між иншим на «Притулок брата Альберта у Львові і Кракові» на внесене о. митр. Шелтицкого одноголосно 8.000 К одноразового додатку до постійної субвенції 2000 К річно. По ухваленню поодиноким товариствам субвенцій в загальній сумі 65.473 К приступлено до слідуочої рубрики V. «Просвіта». При позиції «краєва рада шкільна» виступив пос. Левенштайн іменем послів-жидів з декларациєю у відповіді на декларацию єпископів, що жидівский заступник в шкільній раді краєвій не думає мішати ся до справ католицкого віроісповіданя, а тільки «разом з иншими буде працювати над культуральним зедненєм жидівских віроісповідників з польским народом». Референт Козловский успокоїв жидівских представителів, що декларация єпископів була головно звернена против репрезентанта лотереского віроісповіданя, який тепер також увійде в склад краєвої ради шкільної.

Взагалі принято всі позиції по мисли внесенєя комісії, ухвалюючи видатки на народне шкільництво в загальній сумі 12.602.572 корон. Сума власних доходів шкільного фонду виносить 3.525.066 К. На «емеритальний фонд» ухвалено 1.120.100 К. На інтернати 14.000 К.

При рубриці «театр і штука красні» розвинула ся жива дискусія на тему відносин львівского театру. Пос. Крамарчик виступив против субвенції і против особистого додатку для директорів пп. Павлівского у Львові (8000 К) і Котарбінського в Кракові (2.000 К). Вкінци ухвалено цілу позицію без зміни.

При рубриці «історичні памятники» пос. Гурик жалував ся, що край не старає ся о за-

ховане старих руских церков і пам'ятників, особливо старинної церкви в Галичі. Кінець засідання $\frac{3}{4}$ год. вночі.

Нинішнє засідання зачало ся о годині $\frac{1}{2}$ 11 відчитанем кількох інтерпеляцій, після чого гр. Лось відповів на кілька інтерпеляцій в особистих і льокальних справах.

З дневного порядку відіслано до комісії внесенє пос. Леа в справі злуки з Краковом кількох громад, на яких терені стане пристав на Вислі. Візвано правительство до перестерігання приписів про фортечні райони в Кракові. Принято справозданє виділу краєвого в гірничних справах і візвано правительство до основаня гірничо гутничого відділу на львівській політехніці. По полагожденю кількох петицій, прийнято справозданє залізничої комісії і ухвалено резолюцію в справі льокальної залізничі Золочів-Сасів-Ушня, признаючи єї хосенність.

В дальшій ході подрібної бюджетової дискусії ухвалено без дискусії рубрики: «публична безвечність» (647.218 К), «комунікації» (3.770.765 К), «водні будови і меліраційні» (1.957.264 К), «рільництво» (1.714.285 К), «промисл і ремесло» (665.124 К), «краєві довги» (2.939.600 К), «ріжні видатки» (459.291 К), «доходи» (7.139.000 К).

Крім того переведено вибори до апеляційної комісії для особисто-доходового податку, і до краєвої комісії загального, заробкового податку і доповнюючий вибір до краєвого виділу з курії міст і торговельних палат на місце бл. п. Романовича; вибраний др. Володислав Яль. Засіданє триває дальше.

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівського універс., б. лікар клініки проф. Лайдена в Берліні
орднує у внутрішних недугах від 3—5 попол.
ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

орднує
при ул. Личаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5.

Всіх наук лікарських

Др. Володимир Кобринський

переніс ся з Коломиї до Львова
мешкає ул. Костюшки 24. (пл. Смольки)
орднує: від 10—12 і 2—4
в недугах внутрішних, вишних і акушерії.
117(1—10)

Colosseum в пасажи Германів

при ул. Соняшний у Львові.
від 1. до 16. падолиста 1904.
1) Орхестра. 2) Рекламограф. 3) Juliette Aska, феноменальний акт на трапезі і кілках. 4) Larc Reels, ексцентрична музика. 5) Дружина Bogdan, танці і сьвіви. 6) The Askas, ком. ексцентрики. 7) Орхестра. 8) Паяцки, сьвітний твір зі співами Вінк. Рапацького (сипа). 9) Сестри Petram, fantoche. 10) Garda дамська, під командою п-ні Willels. 11) Pierre Guilfon, надзвич. подиву гідна тресура кіз. 12) Біоскоп Oesera.

Щоденно о 8. год. вечер представленє. В неділі і сьвята 2 представлення о 4. год. попол. о 8. год. вечером, Що пятниці High-Life представленє. Білети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленим білетом на фотелі, льожі і I-рядні крісла можна їхати даром на представленє омнібусами Кольосою, які ждуть коло Віденської кавярні.

„Тревоги автора і видавника“

гумористична подія з натури)

О. Я. Кониського

можна набувати в Адміністрації «Руслана» та в обох руських книгарнях у Львові.

Ціна примірника на веліновім папері виносить всего 30 сот. (з поштовою пересилкою 35 сот.)

Товариство „Просьвіта“ у Львові

підняло ся в сїм році виданя, якого потреба для всеї нашої суспільности дуже діймаючо дає ся відбувати. Іменно під редакцією голови Товариства «Просьвіти» проф. Юліяна Романчука мають видавати ся твори наших найзнаменитших письменників в цілі їх спонуляризованя. Перша книжка, яко том I. „Рускої письменности“, обнимаючий твори Котляревского, Артемовского-Гулака (межи ними і зовсім ще незнамі) і Гребінки, з портретами і короткими житєписами авторів вже появиля ся і продає ся в гарній оправі по 1 кор., в найгарнійшій оправі 1-50 кор. На пересилку поштову долучити треба 30 сот. більше. Вислає ся тільки за попередним надісланем грошей або за побранем поштовим (Nachnahme).

Позаяк наклад виносить всего 3000 примірників, протє просимо спшити ся з замовленнями.

Дістати можна в Канцелярії Товариства „Просьвіти“ у Львові, Ринок 10.

Найновіший твір

Л. Лопатинського

ПАРАЦЯ

комедия в 3 актах зі сльвами

(з побуту літників)

відзначає ся невчерианим йовіальним гумором і жвавим діяльогом. Ся комедия збогачує знатно галерію типів у наших народних штуках так в кругів селян, як і міщухів. Сьмішність ситуацій і характерів розміщена рівномірно між мужиків і панів, і тому ся комедия надає ся надзвичайно до вистав по читальнях, бо селянин не буде тут бачив себе як звичайно в комедії уоплідженім недотепою, але противно має нагоду посьміяти ся трохи і з містових літників. Попри те все сей твір носить на собі знамя етичної і патріотичної сьвідомости.

Ціна 2 кор.

Набути можна у накладчика С. Горуна у Львові, пл. Домбровского ч. 1, і в книгарнях.

За певну і добру льокацію поручаємо:

- 4 $\frac{1}{2}$ % листи гіпотечні
- 4% листи гіпотечні
- 5% листи гіпотечні преміовані
- 4% листи Товариства кредитового земского
- 4% і 4 $\frac{1}{2}$ % листи Банку краєвого
- 4% позичку краєву
- 4% облігації пропінацийні і всілякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнішій курсі деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. н. упр. гал. акц.

БАНКУ

Гіпотечного

Читайте! Читайте!

Новоє виданє Творів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА коштує лише 2 корони!

Товариство „Просьвіти“ бажаючи, шоби в кожній руській хаті находили ся Твори Тараса Шевченка, видано сими днями найдешевший абірник сих творів п. з. „ПОЕЗИИ Т. ШЕВЧЕНКА“. Книжка, оправлена в полотно з золоченими витисками, може бути найгарнійшою окрасою руських хат. Папір веліновий, формат на взір європейських класиків, сторін 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% оушту. Вислає ся тільки за надісланем 2 кор. 30 сот. на адресу: КАНЦЕЛЯРИЯ „ПРОСЬВІТИ“ у ЛЬВОВІ (Ринок ч. 10).

ОБЕЗПЕЧАЙТЕ БУДИНКИ, ДВИЖИМОСТИ, ЗБІЖЕ І ПАШУ

против огневих шкід

в одинокім рускім Товаристві асекураційнім

„ДНІСТЕР“

ТОВАРИСТВО ДНІСТЕР опирає ся на взаїмности членів, то значить, звертає членам щорічну чисту надвижку. Звороти виносили за р. 1900, 1901 і 1902 суму 219.332 кор. т. є 8%.

ШКОДИ ліквідує ДНІСТЕР скоро при участі місцевих членів і делегатів. Від 1893 до 1903 виплатив ДНІСТЕР відшкодовань на суму 4.161.669 кор.

ФОНДИ ДНІСТРА з кінцем 1903 р. виносять 1.013.691 кор. і уміщені в цупільярних цінних паперах.

ПОЛІСИ ДНІСТРА приймає при позичках Банк краєвий і каси ощадности.

АГЕНЦІИ ДНІСТРА находять ся у всіх містах, місточках і многих селах і легко кождому обезпечити ся через агента; ДНІСТЕР уділяє агенції господарям, де ще на більший округ нема агенції. Агенти заробили вже 537.815 кор. провізії.

НА ЖИТЕ треба обезпечити ся через ДНІСТЕР в Товаристві краківскім; власпу провізью від таких обезпечень дає ДНІСТЕР на рускі добродійні цілі; тому на жите обезпечайте ся тільки через ДНІСТЕР.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНІСТЕР“
у Львові, ринок 10, в домі «Просьвіти».

Кождий курець нехай домагає ся правдиво руских паперців: **Козак, Кобзар, Гуцул.** Цигаретові тутки: **Козак, Федькович.** Дістати можна всюди. (5-26)